
Partnerstwo – jak, po co i dla kogo?

Na terenie każdego obszaru, niezależnie czy będzie to gmina, powiat czy województwo, możemy dostrzec występujące lokalnie problemy. Również na terenie gminy, powiatu czy województwa, spotkać możemy również ludzi dążących do poprawy lokalnej sytuacji. Często występujące problemy, w zależności od stopnia ich skomplikowania próbują rozwiązać pojedyncze osoby, grupy osób skupione w ramach różnych organizacji, czy wreszcie instytucje. Oczywiście im bardziej problem skomplikowany i trudny do rozwiązania, tym więcej podmiotów jest niezbędnych do jego rozwiązania. Niektóre problemy są tak duże, iż nawet duże organizacje nie są w stanie ich rozwiązać. Z kolei np. instytucje publiczne, pomimo, że posiadają możliwości finansowe i odpowiednie zasoby ludzkie, często nie posiadają wiedzy jak problem rozwiązać.

Często jednak działania podjęte w celu rozwiązania jednego problemu, powodują powstanie innego problemu. Dodatkowo kilka podmiotów rozwiązując ten sam problem, może mieć zupełnie różne podejście do jego rozwiązania. W sytuacji takiej dochodzi do niepotrzebnych napięć lub nawet konfliktów. Aby ich jednak uniknąć należy przede wszystkim ze sobą rozmawiać, a następnie brać pod uwagę różne punkty widzenia. Optymalnie rozważać ich jak najwięcej i nie ograniczać się wyłącznie do reagowania na bieżące potrzeby, ale planować działania na długie okresy. Aby to jednak było możliwe, niezbędnym jest całościowe koordynowanie działań.

W takim właśnie momencie często pojawia się myśl o długoterminowej współpracy wielu podmiotów i rozwiązywanie dużych, istotnych problemów. Pojawia się myśl o partnerstwie. Czym więc ono jest?

W najbardziej popularnej definicji, partnerstwo to dobrowolne, otwarte porozumienie co najmniej trzech, zachowujących autonomię, partnerów, reprezentujących co najmniej dwa sektory (publicznego, prywatnego i pozarządowego), które wspólnie realizują długoterminowe działania na rzecz określonego terytorium (zwykle wyznaczonego granicami zaangażowanych samorządów lokalnych), doskonaląc je i monitorując oraz zachowując zasadę równości w dzieleniu zasobów, odpowiedzialności, ryzyka i korzyści.

Są to zatem lokalne koalicje (grupy) podmiotów i osób, współpracujących na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego określonych subregionów (obejmujących obszar co najmniej 1 gminy, ale najczęściej od kilku do kilkunastu gmin). Ich tworzenie związane jest z ideą propagowania partnerstwa publiczno-prywatnego w zarządzaniu zasobami lokalnymi. W literaturze anglojęzycznej określane są czasem jako partnerstwa „oparte na obszarze” (area-based

„Wystarczy, że dana jest nam szansa, byśmy mogli stać się tym, kim pragniemy.”

partnerships). W literaturze polskiej określa się je także jako "grupy partnerskie". We Wspólnocie Europejskiej w trzech kolejnych Inicjatywach Wspólnotowych LEADER (1991-2006), których celem było wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i aktywizacja społeczności lokalnych, nazywane były Lokalnymi Grupami Działania (Local Action Groups). W Unii Europejskiej w tzw. okresie programowania 2007–2013 uzyskują one znaczne wsparcie finansowe z tzw. Osi 4 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W tym miejscu warto również rozważyć ideę partnerstwa publiczno-prywatnego, w skrócie PPP (ang. public-private partnership), czyli współpracy pomiędzy jednostkami administracji publicznej i samorządowej (administracji publicznej) a podmiotami prywatnymi w sferze usług publicznych. Partnerstwo obejmować może takie dziedziny jak np. budownictwo mieszkań na wynajem, centra sportowo-rekreacyjne, parkingi, szkoły, siedziby władz publicznych. W kontekście PPP warto zauważyć, iż jest to przedsięwzięcia realizowane w oparciu o umowę długoterminową zawartą pomiędzy podmiotem publicznym a podmiotem prywatnym, której celem jest stworzenie składników infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług o charakterze publicznym. Fundamentem powyższej definicji jest więc wspólnota działań sektora publicznego i prywatnego – stworzona po to, by obaj partnerzy mogli jak najlepiej realizować cele, do których zostali powołani.

Jednak w podstawowej, istotnej dla wielu organizacji pozarządowych sytuacji, partnerstwo odgrywa rolę stałego ośrodka wymiany informacji, miejsca prowadzenia dialogu różnych stron oraz centrum koordynacji działań.

Partnerstwo sprawdza się również w kontekście pozyskiwania środków na wspólne działania. Obecnie uzyskanie funduszy zewnętrznych przez organizację działającą pojedynczo, stają się coraz trudniejsze. Wkład własny, opracowane dokumentacja, konsultacje społeczne, a następnie rozliczenie projektu - wszystko to powoduje, że większe szanse posiadają właśnie partnerstwa. I dlatego warto rozważyć jego powołanie.